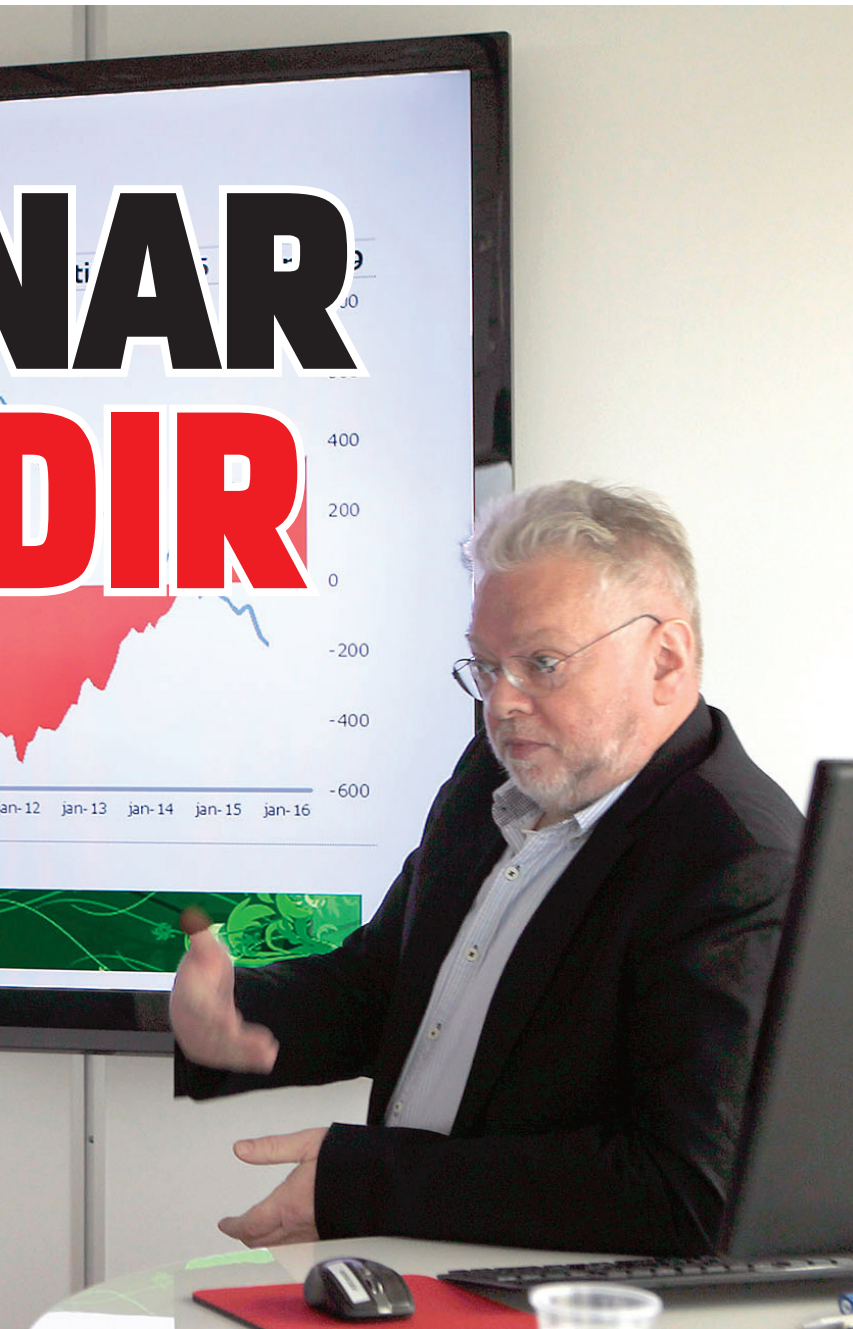

Laksurin gevur meira og meira í útflutningsvirði

Virðið á útfluttum laks veksur alsamt og er dupulkt so stórir sum útflutningurin av uppsjóvarfiski

ÁRNI GREGERSEN

Alivinnan hevur størsta týðning fyrri føroyska útflutningin.

Tilsamas er útflutningsvirði á laks metti í 2017 at verða á leið tað sama, sum samlaði útflutningurin av uppsjóvarfiski, fiskamjøli og lýsi og botnfiski.

Metti verður, at vit fara at taka 90.000 tons av alifiski í 2017 og at hetta fer at geva meira enn 3,2 milljardir krónur.

Botnfiskurin fer at geva eitt sindur meira enn samlaði útflutningurin av uppsjóvarfiskinum.

Botnfiskurin hevur gjøgnum tíðirnar givið mest í virði fyrri útflutningin. Í 2012, skrivur Búskaparráðið, vóru allir hesir bólkarnir: alifiskur, uppsjóvarfiskur og botnfiskur á leið tað sama í virði, men nú er alivinnan farin avstað og gevur nógv mest fyrri útflutningin.

Laksaprísirnir hava vrið serliga góðir fyrra hálvár í ár. Metti verður, at eftirsum útboðið av aldum laks er vaksandi, so fara prísirnir at fella nakað seina hálvár í ár, men metti verður at prísurin í miðal seinna hálvár í ár fer at liggja umm 55 norskar krónur fyrri hvørt kilo.

Vøksturin av útflutningsvirðinum av laks fyrri hálvár í

ár í mun til í fjør er sløk 40 prosent.

Búskaparráðið sigur, at hendan meting av prísunum byggir á samrøður við fólk í alivinnuni. Ráðið sigur eisini, at væntandi verða 90.000 tons av laksi tikin bæði í ár og næsta ár.

Uppsjóvarvinnan

Virðið á tí, sum uppsjóvarskipini landa, er vaksið munandi síðani 2009, tá tað var 430 milljónir krónur. Í fjør var landingarvirðið meira enn 1,3 milljardir krónur.

Metti verður, at landingarvirðið í ár verður eitt sindur hægri enn í fjør, men nú eru Føroyar aftur apurtur av avtalu millum ES og Noreg.

Botnfiskaveiðan er ikki broytt so nógv frá 2014 til 2015, serliga tá hugsað verður um nøgdirnar, men afturfyrri hækkaði prísurin eini 20 prosent frá 2014 til 2015.

Stórir partur av botnfiskaflotanum hevur verið í kreppu, meðan aðrar partar av botnfiskaflotanum hava havt

nøktandi úrslit.

Brexit merkir lægri prísir á botnfiski og øðrum fiskasløgum til bretska marknaðinum vegna lækkandi pund virði og merkir hetta væntandi minking ella stagnering í útflutningsvirði í 2016.

Samanumtikið meta vit, at tað fer at vera ein minking í útflutninginum av botnfiski og øðrum fiskasløgum í 2016 í mun til 2015, sigur Búskaparráðið.

Búskaparráðið metir, at vøksturin í samlaða fiskaútflutninginum í ár í mun til í fjør fer at vaksa eini 15 prosent.

Sum stóðan er nú, so er onki sum bendir á, at 2017 verður nógv øðrvísi enn 2016, so roknað verður ikki við vøgstri frá 2016 til 2017.

Handilsjavnin

Góða gongdin í útflutninginum er ein høvuðsorsøk til, at handilsjavnin ongantíð seinastu 20 árin hevur veirð so positivur, sum í 2016.

Í byrjanini av figgjarkreppuni í 2008 var handilsjavnin negativur við 1.517 mió. kr. uttan skip.

Í dag er handilsjavnin batnaður til 1.350 mió. kr. uttan skip.

Hetta er ein betring uppá nærum triggjar milljardir krónur.

in fer at minka nakað

niður í góð fyra prosent.

At so nógv byggir á metingar kemst av, at ongin veruligur tjóðarroknskapur er gjørdur síðani 2013.

Meðan nýtslan hevur verið tann mest stóðugi parturin av innlendis eftirspurninginum, hava iløgurnar verið tann mest sveiggjandi parturin.

Almennu iløgurnar sum partur av innlendis eftirspurninginum, hava í Føroyum vanliga verið konjunkturviðgangandi.

Sama hevur verið galdandi fyrri almennu nýtsluna.

Hetta hevur altíð verið óheppið og kann endurtaka seg, nú iløguætlanir landsins og kommunanna eru sera víðfevndar fyrri árin 2016 og 2017.

Tørvur sýnist vera á eini samskipaðari endurskoðan av

almennum iløguætlanum.

Tørvur er eisini á eina samskipan millum lands- og kommunubúskapin. Hetta kundi verið gjørt við at víðka játtanarkarmarnar landsins til eisini at fevna um kommunurnar.

Góður handilsjavni

Handilsjavnin, sum lysir munin á innflutningi og útflutningi, hevur ongantíð verið so góður sum nú.

Ein orsök er betraða býttisutfallið í uttanlandshandlinum við øktum laksaprísunum og minkandi oljuprísunum. Eisini hava størri nøgdirnar av uppsjóvarfiski ávirkað úrslitið.

Búskaparráðið vísir á, at øll tekin er um, a t vit í løtuni hava hákonjunktur. Lágt arbeidssloysi, nettotilflyting og búskaparvøkstur eru tekin, sum benda á tað sama.

Fólkasamansetingin broytir búskapargongdina uppá sikt

Samansetingin av okkum, sum búgva í Føroyum ávirkar í stóran mun gongdina í búskapinum uppá langt sikt

ÁRNI GREGERSEN

Longu á vári 2015 vísti Búskaparráðið á, at við teimum framskringum, sum eru gjørdar av fólkatálinum í Føroyum, so verða vit nógv fleiri eldri enn vit eru í dag.

Øg lutfallsliga nógv færri fara at arbeiða fyrri hvønn pensjonist, samanborið við stóðuna í dag.

Í nýggjastu frágreiðingini vísir ráðið á, at hesi sveiggini, sum ávirka búskapargongdina ikki eru so ógvuslig ár um ár, men at tað er skeivt ikki at taka hesi tøl í størsta álvara.

Tilmælið frá Búskaparráðnum hevur tískil verið, at hitt almenna beinanvegin eigur at fara í gongd við nýskipanir og vinnupolitisk tiltøk, ið stiðja upp undir eina konsolidering

av tí almenna búskapinum.

Tey tiltøk, sum landstýrið hevur gjørt í seinastuni, hava ikki havt stórvegis ávirkan á figgjartiliga haldfærið.

Til dømis hevur flyting av pensjónsútreiðslum frá landi til AMEG, Samhaldsfassta, ikki nakra ávirkan á haldfærið hjá almenna geiranu.

Hetta er bara ein flyting innan almenna geiran